

Věc: oponentský posudek bakalářské práce Kateřiny Valjentové s názvem „Výměna manželek“ : jak NOVA konstruuje ženský úděl.

Autor posudku: Jakub Češka

Autorka se rozhodla tematizovat pořad „Výměna manželek“ na poli genderu a mediálních studií. Kromě náčrtu tohoto teoretického zázemí provádí i „empirický výzkum“, kde formou polostrukturovaného rozhovoru se táže pěti respondentek, které se podílely na tvorbě pořadu. Autorka hodlala sice zahrnout mezi tázané také muže, ale ti nebyli přístupní, což je pro ni příznakem „mediálního obrazu“ mužů ve zmíněném pořadu (s.2). V tomto ohledu nepostrádá výklad jistého bipolárního vidění (dvojího světa mužů a žen). U mužských spolupracovníků vyznačuje jejich „zarytou neochotu přistoupit k interview“. (s.2)

Jako jedno z hlavních témat autorka vyznačuje, nakolik je to, co vidíme na obrazovce reálné, či nakolik je to, co vidíme, zkreslené (s.1). V tomto ohledu by však bylo zapotřebí charakterizovat, co autorka míní oním reálným. Je patrné, že nejde o hraný dokument, aktéři výměny nejsou herci, což je zřejmě jeden z hlavních autentifikačních postupů (vyhlásit konkurz a poté performovat z diváka herce, aktéra příběhu). Do obsazení se však (pokud mohu soudit z bakalářské práce) výrazně vepisuje předchozí výběr. Dalším momentem je poté režírování, modelování konfliktních situací, aby se divák jednoduše nenudil.

Tyto dva momenty uvádím jen pro ilustraci, kudy se autorka mohla vydat, autorka totiž neprovádí např. sémiotikou analýzu pořadu, či analýzu diskursivních praktik produkce, ale analýzu pěti rozhovorů se zvolenými respondentkami (rozhovor nepřesáhl hodinu a půl čistého času a nebyl opakován), kde ji zajímalo následujících pět témat:

1. Všeobecný vztah médií a společnosti, problematika vlivu moci médií,
2. nakolik pořad potvrzuje a zda vůbec postavení žen ve společnosti
3. jakou mužskou a ženskou roli tento pořad prezentuje
4. jak hodnotí účastnice pořadu, zda-li se s nimi identifikují
5. zda-li se domnívají, že tazatelky zanechávají v pořadu „něco ze sebe“

Z vyznačených tematických okruhů je patrná jistá obecnost, čemuž odpovídají i autorčiny krátké komentáře k postojům respondentek.

Svojí bakalářskou práci vede autorka ve dvojím ohledu, v první části resumuje pohledy na gender a na mediální studia, jde tedy o část teoretickou, ve druhé části hodlá analyzovat rozhovory, jedná se o část praktickou.

Teoretická část je přehledná, ovšem pole které v ní autorka ohledává, je značně široké (např. zmiňuje i vynález knihtisku). První část práce má tedy převážně kompilační charakter. Nutno uznat, že autorka se v dané problematice pohybuje s přehledem a množství prostudovaného materiálu je velmi dobré.

Jak již jsem zmínil, ve druhé části jsou její interpretační výsledky kusé a tezovité. Podle mého soudu by práci prospělo, pokud by si autorka zvolila konkrétní díl série, který by analyzovala, a kde by poté měla konkrétnější materiál, na kterém by teprve mohla zřetelně odstínit stanoviska respondentek.

Vzhledem k výše uvedenému hodnocení hodnotím předloženou práci jako velmi dobrou a nastavuji hodnocení na 32 bodů.